

Sygnatura akt I C 1595/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jelenia Góra, dnia 10-01-2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sylwia Bańka-Mrozewska

Protokolant: Anna Kieryluk

po rozpoznaniu w dniu 10-01-2013 r. w Jeleniej Górze sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. w J.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) Sp. z o.o. w J. na rzecz strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. w J. reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika domagała się zasądzenia od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 2.892,96 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 06 maja 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania wskazała, że w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 18 marca 2011r. uszkodzeniu uległ samochód m-ki S. (...) o nr rej. (...), należący do W. S.. W dniu 21 marca 2011r. właściciel uszkodzonego pojazdu wynajął od strony powodowej (...) Sp. z o.o. w J. auto zastępcze na czas likwidacji szkody. W. S. w wyniku przedmiotowego zdarzenia doznał złamania prawej nogi, tym samym pojazd zastępczy był mu niezbędny do codziennego funkcjonowania, w tym dojazdów na kontrole lekarskie, rehabilitacje, czy też zakup leków.

Strona powodowa podała, że za wynajęcie samochodu zastępczego na okres 24 dób wystawiła w dniu 21 kwietnia 2011r. fakturę VAT (...) nr (...) na kwotę 4.339,44 złotych. Decyzją o przyznaniu odszkodowania z dnia 26 maja 2011r. Towarzystwo (...) S.A. w W. uznało poniesione przez W. S. koszty wynajmu w kwocie 1.084,86 złotych. Przedmiotowe roszczenie zostało rozpoznane w zakresie technologicznego czasu naprawy, który według ubezpieczyciela wyniósł 5 dni. Na skutek złożonego odwołania od powyższej decyzji Towarzystwo (...) decyzją z dnia 10 czerwca 2011r. przyznało dopłatę do wypłaconego już odszkodowania w wysokości 361,62 złotych, uznając wynajem pojazdu za zasadny za okres 8 dni roboczych.

Dalej strona powodowa wskazała, że na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 16 czerwca 2011r. przejęła wierzytelność W. S. w związku z wystąpieniem szkody w dniu 18 marca 2011r. Następnie pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w J. pismem z dnia 28 grudnia 2011r. bezskutecznie wezwał Towarzystwo (...) S.A. w W. do zapłaty kwoty 2.892,96 złotych tytułem zwrotu różnicy między kosztem wynajmu pojazdu zastępczego na okres niezbędny do naprawy samochodu m-ki S. (...) a przyznanym odszkodowaniem.

Zdaniem strony powodowej za zasadny należy uznać okres wynajmu samochodu wskazany w fakturze VAT (...) nr (...), a nie ten uznany przez ubezpieczyciela. Za rzeczywistą bowiem szkodę spowodowaną wypadkiem ubezpieczeniowym

polegającym na zniszczeniu lub uszkodzeniu mienia uznaje się również niemożność korzystania z samochodu podczas likwidacji szkody. Wynajem pojazdu zastępczego ma zapewnić osobie poszkodowanej taki komfort funkcjonowania w życiu codziennym, jak przed wystąpieniem szkody, zaś obowiązkiem Ubezpieczyciela jest zwrot kosztów z tego tytułu w ramach zasady pełnej kompensaty szkody wynikającej z art. 363 § 1 k.c.

Strona powodowa podniosła, iż zgłoszenie szkody nastąpiło w dniu 18 marca 2011r., następnie w dniu 23 marca 2011r. pozwane Towarzystwo (...) dokonało oględzin uszkodzonego samochodu, a w dniu 29 marca 2011r. zaakceptowało kosztorys naprawy. Następnie przystąpiono do usunięcia szkody co trwało do 14 kwietnia 2011r. (zamówienie części i przystąpienie do naprawy po otrzymaniu części w dniu 09 kwietnia 2011r.).

W ocenie strony powodowej, mając na względzie powyższe okoliczności, jej pozew jest w pełni słuszny i udowodniony.

Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. w W. reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu przyznała swoją odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia 18 marca 2011r., jak również fakt, że na podstawie przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego decyzją z dnia 15 kwietnia 2011r. przyznała stronie powodowej odszkodowanie za uszkodzenie samochodu m-ki S. (...) o nr rej. (...) w wysokości 9.244,11 złotych. Następnie decyzją z dnia 26 maja 2011r. wypłaciła kwotę 10.072,90 złotych tytułem dalszego odszkodowania, w tym 1.084,86 złotych z tytułu zwrotu kosztów pojazdu zastępczego. Ponadto w dniu 10 czerwca 2011r. przyznała kwotę 361,62 złotych z tytułu dalszego zwrotu kosztów wynajmu auta.

Strona pozwana zakwestionowała roszczenie strony powodowej w wysokości 2.892,96 złotych wskazując, że wypłaciła z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego sumę 1.446,48 złotych, przyjmując za uzasadniony okres wynajmu przez 8 dni, obejmujący technologiczny czas naprawy oraz dodatkowo jeden dzień.

Pozwane Towarzystwo (...) podniosło, że strona powodowa nie przedstawiła w toku postępowania likwidacyjnego wystarczającej dokumentacji i wyjaśnień, które uzasadniałyby zwrot kosztów pojazdu zastępczego za dłuższy okres, niż ten uwzględniony. Zdaniem ubezpieczyciela przedstawienie jedynie faktury za wynajem pojazdu zastępczego za 24 dni jest niewystarczające do uwzględnienia zasadności roszczenia. Mając powyższe na uwadze roszczenie strony powodowej uznać należy za bezzasadne i winno ono ulec oddaleniu.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie:

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 marca 2011r. w wyniku kolizji drogowej uszkodzeniu uległ samochód m-ki S. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność W. S., który tego samego dnia dokonał zgłoszenia przedmiotowej szkody w Towarzystwie (...) S.A. w W..

W dniu 23 marca 2011r. przedstawiciel ubezpieczyciela przeprowadził oględzin uszkodzonego pojazdu, a w dniu 29 marca 2011r. dokonano weryfikacji sporządzonego kosztorysu naprawy.

Właściciel pojazdu m-ki S. (...) dokonał jego naprawy w firmie (...) Sp. z o.o. w J..

Poszkodowany W. S. wypożyczył od firmy (...) Sp. z o.o. na okres 24 dni auto zastępcze, za najem którego został obciążony fakturą nr (...) w kwocie 4.339,44 złotych.

/ **dowód** : zaświadczenie z dnia 31.03.2011r. – k. 20 akt sprawy,

dowód rejestracyjny pojazdu – k. 21 akt sprawy,

faktura vat nr (...), k. 22 akt sprawy /

Decyzją o przyznaniu odszkodowania z dnia 26 maja 2011r. Towarzystwo (...) S.A. w W. uznało poniesione przez W. S. koszty wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 1.084,86 złotych. Przedmiotowe roszczenie zostało uwzględnione w zakresie technologicznego czasu naprawy, który wyniósł 5 dni, a ponadto doliczono jeden dzień na przeprowadzenie dodatkowych czynności.

W dniu 27 maja 2011r. (...) Sp. z o.o. w J. zwróciła się do Towarzystwa (...) S.A. w W. o ponowną weryfikację dokumentów w zakresie zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego, wskazując na zasadność swojego żądania.

Na skutek złożonego odwołania Towarzystwo (...) decyzją z dnia 10 czerwca 2011r. przyznało dopłatę do wypłaconego już odszkodowania w wysokości 361,62 złotych, uznając wynajem pojazdu za zasadny za okres łącznie 8 dni roboczych.

/ **dowód** : decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 26.05.2011r. – k. 16 akt

sprawy,

pismo z dnia 27.05.2012r. – k. 19 akt sprawy,

decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 10.06.2011r. – k. 13 akt sprawy/

Normatywny czas naprawy pojazdu m-ki S. (...) o nr rej. (...), uszkodzonego w dniu 18 marca 2011r. wynosił 6 dni. Całkowity czas wynajęcia samochodu zastępczego od dnia wynajęcia do dnia zdania pojazdu klientowi po naprawie powinien wynosić 22 dni kalendarzowe.

/ **dowód**: opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej inż. J. W. –

k.60 -64 akt sprawy /

Pojazd zastępczy był wykorzystywany przez W. S. do celów prywatnych w tym do przemieszczania się na różnego rodzaju badania lekarskie, rehabilitację w związku z doznanymi obrażeniami na skutek wypadku.

/ **dowód**: oświadczenie poszkodowanego W. S. z dnia

21.03.2011r. – akta szkodowe /

Sąd zważył co następuje:

Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie w oparciu o art. 822 § 1 k.c. Stosownie do treści tego przepisu w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz, której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c. w zw z art. 824 ¹k.c). Wysokość odszkodowania winna być ustalona według reguł określonych w art. 363 k.c.

Zasadą jest, że naprawienie szkody polega na przywróceniu stanu poprzedniego, chyba, że poszkodowany wybrał świadczenie polegające na zapłacie odpowiedniej sumy pieniężnej albo że za świadczeniem w pieniądzu przemawiają szczególne okoliczności. Z tej zasady, wyrażonej w art. 363 § 1 k.c., a ponadto z podstawowej normy art. 361 § 2 k.c. wynika również, że w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się zasądzenia kwoty 2.892,96 złotych z tytułu niewypłaconych przez ubezpieczyciela kosztów wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego.

Co do zasady podzielić należało stanowisko strony powodowej, że koszty te mieszczą się w granicach odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pogląd taki wyraził Sąd Najwyższy już w wyroku z dnia 26 listopada 2022r., sygn. akt V CKN 1397/00, z dnia 08 września 2004r., sygn. akt IV CK 672/03, z dnia 05 listopada 2004r., sygn. akt CK 494/03 oraz z dnia 02 lipca 2004r., sygn. akt CK 412/03. Sąd Najwyższy w żadnym z orzeczeń nie ograniczył odpowiedzialności odszkodowawczej tylko do sytuacji prowadzenia przez poszkodowanego działalności gospodarczej, a wręcz przeciwnie w orzeczeniach tych zostały wskazane podstawy i determinanty roszczenia o refundację kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Fakt, że w niektórych orzeczeniach Sąd Najwyższy rozstrzygał na stanach faktycznych, w których strona powodowa była osobą prowadzącą działalność gospodarczą, nie mógł prowadzić do wniosku, że roszczenie przysługuje tylko tym osobom.

Ostatecznie kwestię odpowiedzialności ubezpieczyciela z tego rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 listopada 2011r. (sygn. akt III CZP 05/11, Lex 1011468, Biuletyn S.N. 2011, nr 11, s. 5), według której odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Z pisemnych motywów tej uchwały jednoznacznie wynika zastrzeżenie, iż refundacji mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem. Sąd Najwyższy wyjaśniając zajęte stanowisko podkreślił, że konsekwencją uszkodzenia samochodu jest obniżenie jego wartości, natomiast utrata możliwości korzystania z niego nie powoduje samoistnie odrębnego uszczerbku majątkowego odnoszącego się do tej rzeczy, niezależnie od jej przeznaczenia. Istnieje wprawdzie obowiązek wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy w sytuacjach określonych w art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c., ale uzasadnione są argumenty przemawiające za nieodszkodowawczym charakterem tego wynagrodzenia, zapobiegającym jedynie bezpodstawnemu wzbogaceniu posiadacza.

Również roszczenie o dostarczenie pojazdu zastępczego nie może być uznane za dopuszczalny sposób restytucji szkody majątkowej polegającej na zmniejszeniu wartości pojazdu albo utracie jego wartości. Wyliczenie tego uszczerbku majątkowego następuje bowiem przez naprawę uszkodzonego pojazdu. Restytucja utraty możliwości korzystania z rzeczy byłaby niedopuszczalną restytucją szkody niemajątkowej. Odmierna jest sytuacja, w której doszło już do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu. Są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty – art. 361 § 2 k.c. Muszą to być wydatki zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia szkody i niewątpliwie są nimi koszty wynajmu pojazdu zastępczego w celu kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, ponieważ zapobiegają utracie określonych dochodów – art. 361 § 2 k.c. Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są objęte także wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności. W takiej sytuacji poszkodowanemu przysługuje roszczenie o zwrot wydatków na najem pojazdu zastępczego nieprzeznaczonego do kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, można je bowiem uznać za stratę – art. 361 § 2 k.c.. Refundacji mogą jednak podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem. Sąd Najwyższy, odwołując się do swojego orzecznictwa, zwracał uwagę, że wprawdzie ukształtowany jest pogląd, że naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, bo istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie, ale nie jest on adekwatny w omawianej sytuacji, w której strata majątkowa powstaje dopiero z chwilą poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego. Podobny pogląd zajął również Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w sprawach o sygn. akt II Ca 336/12 i II Ca 128/12.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa nie wykazała, aby istotnie W. S. uiścił jej koszty najmu pojazdu zastępczego w zakresie nieuznanym przez pozwane Towarzystwo – art. 213 § 2 k.p.c. Takiego waloru nie miała faktura vat nr (...) z dnia 21 kwietnia 2011r. oraz oświadczenie poszkodowanego znajdujące się w aktach szkodowych z dnia

21 marca 2011r. Z dokumentów tych nie wynikało, aby objęta fakturą należność została istotnie uregulowana. Skoro zatem poszkodowany W. S. nie poniósł straty, nie mógł przenieść na stronę powodową z tego tytułu wierzytelności.

Strona pozwana już w odpowiedzi na pozew wnosząc o oddalenie powództwa zarzucała, że przedstawienie jedynie faktury wystawionej za wynajem pojazdu zastępczego za 24 dni jest niewystarczające do uwzględnienia zasadności roszczenia. Wobec takiego stanowiska pozwanego ubezpieczyciela, ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na stronie powodowej zgodnie z art. 6 k.c.. Tymczasem poza udowodnieniem czasokresu koniecznego do wypożyczenia pojazdu zastępczego opinią biegłego z zakresu techniki samochodowej, powodowa spółka nie podjęła żadnej inicjatywy dowodowej w zakresie wykazania, że poszkodowany rzeczywiście poniósł przedmiotowe wydatki.

Z powyższych względów, mając na uwadze utrwalone już stanowisko judykatury w tym przedmiocie, powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu (pkt II wyroku) Sąd orzekł w oparciu o regulację prawną zawartą w art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest obowiązana do zwrotu przeciwnikowi – na jego żądanie – kosztów procesu. Wobec oddalenia powództwa w całości, Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wysokość tych kosztów wynikała z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).